

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

AKREDYTACJA JEDNOSTEK BADAJĄCYCH I OPINIUJĄCYCH SPRAWOZDANIA PRZEDSIĘBIORSTW ENERGETYCZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH O UZYSKANIE ŚWIADECTW POCHODZENIA Z KOGENERACJI DAC-16

*Wydanie 4
Warszawa, 27.11.2015 r.*

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Definicje	3
3.	Wymagania akredytacyjne	3
4.	Specyficzne wymagania programu.....	3
4.1	Wymagania dotyczące zasobów	4
5.	Zakres akredytacji.....	5
6.	Szczegółowe zasady oceny	5
6.1	Wniosek	5
6.2	Proces akredytacji	5
6.3	Procesy nadzoru.....	5
7.	Postanowienia końcowe.....	6
8.	Dokumenty związane.....	6

1. Wprowadzenie

Niniejszy dokument został opracowany w celu harmonizacji podejścia do akredytacji jednostek badających i opiniujących sprawozdania przedsiębiorstw energetycznych, występujących o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji.

Akredytacja jednostek prowadzących działalność w tym obszarze ma charakter obligatoryjny z mocy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. 2012, poz. 1059 z późn. zm.).

Jednostki, wnioskujące o akredytację i akredytowane w zakresie badania i opiniowania sprawozdań przedsiębiorstw energetycznych, występujących o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji powinny spełniać wymagania akredytacyjne określone w niniejszym dokumencie.

Tekst niniejszego dokumentu został opracowany przez Polskie Centrum Akredytacji (PCA) w uzgodnieniu z Ministerstwem Gospodarki i we współpracy z Komitetem Technicznym Specjalistycznym ds. Środowiska.

2. Definicje

Dla potrzeb niniejszego dokumentu stosuje się definicje zawarte w dokumentach przywołanych w punkcie 3 niniejszego dokumentu, a ponadto:

sprawozdanie – sprawozdanie przedsiębiorstwa energetycznego, występującego o uzyskanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji;

jednostka opiniująca – jednostka badająca i opiniująca sprawozdania, ubiegająca się o wpisanie na listę jednostek akredytowanych, o której mowa w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne lub figurująca na tej liście;

opiniowanie – badanie i opiniowanie sprawozdań przedsiębiorstw energetycznych, występujących o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji;

opinia – dokument potwierdzający lub niepotwierdzający dane zawarte w sprawozdaniu przedsiębiorstwa energetycznego, występującego o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji.

3. Wymagania akredytacyjne

Jednostka opiniująca, aby mogła być uznana za kompetentną i wiarygodną powinna spełniać:

- **ogólne wymagania akredytacyjne podane w normie PN-EN ISO/IEC 17065 Ocena zgodności. Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi;**
- specyficzne wymagania akredytacyjne podane w:
 - ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 - Prawo energetyczne;
 - niniejszym dokumencie DAC-16, przy czym słów „powinien; należy” użyto do wskazania tych postanowień, które odzwierciedlając wymagania właściwej normy lub aktu prawnego, są obowiązkowe. Słów „zaleca się” użyto w niniejszym dokumencie do wskazania uznanych sposobów spełniania wymagań normy lub aktu prawnego. Jednostka może spełniać te wymagania w inny, równoważny sposób, jeżeli potrafi to wykazać w ramach procesu akredytacji/nadzoru przeprowadzanego przez Polskie Centrum Akredytacji.

Ponadto, mają zastosowanie warunki akredytacji jednostek certyfikujących wyroby, w tym polityki PCA w szczególności wymienione w dokumencie DACW-01.

4. Specyficzne wymagania programu

Poniżej zamieszczono wytyczne do wymagań wybranych punktów normy PN-EN ISO/IEC 17065. Dla ułatwienia zastosowano następujący system identyfikacji wytycznych:

W.X.Y.Z, gdzie: X.Y.Z oznacza numer punktu normy PN-EN ISO/IEC 17065.

4.1 Wymagania dotyczące zasobów

W.6.1.2.1 Minimalne, odpowiednio udokumentowane, kwalifikacje osoby opiniującej dane zawarte w sprawozdaniu przedsiębiorstwa energetycznego występującego o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji, powinny być następujące:

1. a. ukończone studia pierwszego stopnia, w zakresie energetyki lub pokrewnym, potwierdzone stosownym dyplomem, i co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe w przemyśle energetycznym lub instytucjach zajmujących się tą problematyką lub
w przypadku braku ukończonych studiów pierwszego stopnia w zakresie energetyki lub pokrewnym,
b. co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie zawodowe w przemyśle energetycznym lub instytucjach zajmujących się tą problematyką;
2. praktyczna wiedza i znajomość dokumentów przywołanych w punkcie 3 niniejszego dokumentu;
3. umiejętność stosowania procedur oceny zgodności oraz związanych z nimi procedur raportowania dotyczących wydawania opinii;
4. wiedza i umiejętności stosowania metodyki obliczania kogeneracji wynikającej z przepisów wymienionych w punkcie 8 niniejszego dokumentu (dokumenty związane), obliczeń bilansów energetycznych dla elektrowni i elektrociepłowni oraz rozliczania zużycia paliw, niezbędne do wykrycia błędów w sprawozdaniach oraz oceny wpływu błędów na wyniki obliczeń;
5. doświadczenie w prowadzeniu auditów weryfikacyjnych i badaniu danych;
6. wiedza dotycząca oceny zarządzania danymi oraz systemów zarządzania jakością;
7. ukończone szkolenia obejmujące w swoich programach zagadnienia kogeneracji.

W.6.1.2.2 Dla każdej osoby, upoważnionej do opiniowania danych zawartych w sprawozdaniu przedsiębiorstwa energetycznego występującego o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji, jednostka powinna utrzymywać udokumentowane dowody:

1. ukończenia szkolenia (w sumie co najmniej 16 godzin szkoleniowych) z zakresu tematycznego:
 - a. Wspólnotowe i międzynarodowe przepisy prawne dotyczące kogeneracji:
 - znajomość dyrektywy **2012/27/UE** i wynikających z niej aktów delegowanych;
 - umiejętność dokonania oceny zgodności z wymogami dyrektywy **2012/27/UE** i decyzji KE 2008/952/WE;
 - b. Krajowe przepisy prawne dotyczące kogeneracji i świadectw pochodzenia:
 - znajomość krajowych przepisów prawnych dotyczących kogeneracji;
 - umiejętność dokonania oceny zgodności z wymogami krajowego prawodawstwa w powiązaniu z wymaganiami wynikającymi z dyrektywy **2012/27/UE**;
 - wiedzę z zakresu krajowych zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych w zakresie kogeneracji;
 - znajomość zasad obliczeniowych stosowanych przy sporządzaniu sprawozdań z kogeneracji.
2. zaświadczające o:
 - niekaralności;
 - zdaniu egzaminu ze znajomości zagadnień będących przedmiotem szkolenia wg podpunktu 1 punktu W 6.1.2.2;
 - ukończeniu studiów pierwszego stopnia (dyplom) w wymaganym zakresie;

- przeprowadzeniu co najmniej 5 lat w przemyśle energetycznym lub instytucjach zajmujących się tą problematyką;
- w przypadku braku studiów pierwszego stopnia w zakresie energetyki lub pokrewnym – zaświadczenie o przeprowadzeniu co najmniej 10 lat w przemyśle energetycznym lub instytucjach zajmujących się tą problematyką.

5. Zakres akredytacji

Zakres akredytacji jednostki opiniującej określa się w następujący sposób:

Rodzaj działalności:	Dokument odniesienia:
BADANIE I OPINIOWANIE SPRAWOZDAŃ PRZEDSIĘBIORSTW ENERGETYCZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH O UZYSKANIE ŚWIADECTW POCHODZENIA Z KOGENERACJI	art. 91 ust. 16 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. 2012 poz. 1059 z późn. zm.)

6. Szczegółowe zasady oceny

PCA, podczas prowadzenia ocen jednostki opiniującej, postępuje zgodnie z ogólnymi zasadami akredytacji podanymi w dokumentach DA-01 i DACW-01 oraz zasadami podanymi poniżej:

6.1 Wniosek

Wniosek o akredytację lub rozszerzenie zakresu akredytacji o obszar badania i opiniowania sprawozdań przedsiębiorstw energetycznych, występujących o uzyskanie świadectw pochodzenia z kogeneracji, składa się na formularzach FA-01 i FAC-01. Ponadto dla każdego pracownika jednostki, kompetentnego do opiniowania, do wniosku należy załączyć:

1. CV;
2. świadectwa pracy, referencje dokumentujące doświadczenie zawodowe w zakresie, o którym mowa w punkcie W. 6.1.2.1 a) niniejszego dokumentu;
3. kopie dyplomów, dowodów kwalifikacji, certyfikatów itp.;
4. kopie zaświadczeń o ukończonych szkoleniach obejmujących w swoim programie zagadnienia związane z kogeneracją;
5. kopie zaświadczeń ze szkoleń w zakresie określonym w punkcie W. 6.1.2.2 niniejszego dokumentu;
6. kopię zaświadczenia o zdaniu egzaminu ze znajomości zagadnień związanych z kogeneracją.

6.2 Proces akredytacji

Po udzieleniu akredytacji i wpisaniu na listę akredytowanych jednostek, o której mowa w ustawie, każda akredytowana jednostka jest zobowiązana do zgłoszenia do PCA pierwszej oceny u klienta w celu przeprowadzenia przez PCA jej obserwacji. PCA może przeprowadzić, w miarę możliwości, obserwację pracy każdej osoby uprawnionej do opiniowania.

6.3 Procesy nadzoru

Akredytowane jednostki na bieżąco prowadzą wykaz personelu spełniającego wymagania podane w punkcie 4.1, uprawnionego przez nie do opiniowania. Wykaz taki jest przekazywany do PCA na 2 miesiące przed planowaną oceną lub na każde żądanie.

Nadzór planowany, jak i ponowna ocena, prowadzone są w formie oceny na miejscu oraz obserwacji działań jednostki u jej Klientów. W danym cyklu akredytacji obserwacjami PCA objęte są wszystkie osoby prowadzące opiniowanie. PCA prowadzi obserwacje personelu jednostek, wybierając, w miarę możliwości, za każdym razem inną osobę, z zachowaniem

zasady, że odstępstwa pomiędzy obserwacjami tej samej osoby nie mogą być większe niż 36 miesięcy.

7. Postanowienia końcowe

Niniejsze wydanie dokumentu DAC-16 zastępuje wydanie 3 z 9.09.2011 r. Dokument został wprowadzony Komunikatem nr 182 z dnia 27.11.2015 r. i obowiązuje z dniem opublikowania. Istotne zmiany w odniesieniu do wydania poprzedniego zostały oznaczone kolorem czerwonym.

8. Dokumenty związane

Dokumentami związanymi z niniejszym dokumentem są dokumenty wymienione w punkcie 3 oraz

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012);

Decyzja Komisji 2008/952/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie określenia szczegółowych wytycznych dotyczących wykonania i stosowania przepisów załącznika II do dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 7294);

Decyzja Wykonawcza Komisji 2011/877/UE z dnia 19 grudnia 2011 r. ustanawiająca zharmonizowane wartości referencyjne sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w zastosowaniu dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylająca decyzję Komisji 2007/74/WE (notyfikowana jako dokument nr C(2011) 9523);

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczania opłaty zastępczej i obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji (Dz.U. 2014, poz. 1940);

DA-01 Opis systemu akredytacji;

DACW-01 Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby.

Polskie Normy dostępne są w Polskim Komitecie Normalizacyjnym (www.pkn.pl).

Dokumenty EA, IAF w wersji oryginalnej dostępne są na stronach internetowych: EA: www.european-accreditation.org, IAF: www.iaf.nu.

Dokumenty PCA oraz tłumaczenia wybranych dokumentów EA, IAF dostępne są na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl. Dostęp do tych dokumentów jest bezpłatny.